

คำแนะนำการใช้แบบประเมิน SDQ

แบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน
The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ

- พัฒนาโดย Robert Goodman จิตแพทย์เด็กชาวอังกฤษ
- ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ มีทั้งคำถามเชิงบวก และคำถามข้อที่เป็นปัญหา 5 หมวด
 - พฤติกรรมเกร (Conduct problems)
 - พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง (Hyperactivity)
 - ปัญหาทางอารมณ์ (Emotional problems)
 - ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน (Peer problems)
 - และพฤติกรรมสัมพันธ์ทางสังคม (Pro-social behavior) แสดงถึงด้านดีของเด็ก

SDQ ได้รับการแปลเป็นภาษาไทย และนำมาใช้ศึกษาในชุมชนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2543 โดยรองศาสตราจารย์นายแพทย์มานัส หล่อตระกูล และแพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ

คุณสมบัติของเครื่องมือ

- จำนวนข้อคำถามเพียง 25 ข้อ ในหนึ่งหน้ากระดาษ เพื่อความสะดวกต่อการตอบ
- ทั้งแบบสอบถามชุดสำหรับผู้ปกครอง (parent) ครู (teacher) เด็กนักเรียน (self-report)
- คำถาม 25 ข้อ ของ SDQ item ครอบคลุมปัญหา 5 หมวดของพฤติกรรม
- ผลรวมของค่าคะแนนใน 4 หมวดแรก บ่งบอกคะแนนรวมของปัญหา
- ส่วนหมวดพฤติกรรมด้านสัมพันธ์ทางสังคม บ่งบอกถึงข้อดีของเด็ก

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ

วิธีการใช้
The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) เป็นแบบคัดกรองเฉพาะสำหรับเด็กอายุ 4-16 ปี ประกอบด้วยแบบประเมินพฤติกรรม 3 ชุด

- แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (อายุ 4-16 ปี) สำหรับครู
- แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (อายุ 4-16 ปี) สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง
- แบบประเมินพฤติกรรมด้วยตนเอง (อายุ 11-16 ปี) สำหรับเด็กประเมินตนเอง

แต่ละชุดประกอบด้วย 2 หน้า

หน้าแรก เป็นลักษณะพฤติกรรมจำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีลักษณะของพฤติกรรมด้านบวกและด้านลบ สามารถจัดกลุ่มเป็นกลุ่มพฤติกรรม 5 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มพฤติกรรมด้านอารมณ์ (5 ข้อ)
- กลุ่มพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง (5 ข้อ)
- กลุ่มพฤติกรรมเกร (5 ข้อ)
- กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (5 ข้อ)
- กลุ่มพฤติกรรมด้านสัมพันธ์ทางสังคม (5 ข้อ)

หน้าที่ 2 ในด้านหลังของแบบประเมิน เป็นการประเมินผลกระทบของพฤติกรรมว่ามีความจริงจัง ส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบข้าง ตัวเด็กเอง มีผลกระทบต่อสัมพันธ์ทางสังคม ชีวิตประจำวันของเด็กมากน้อยอย่างไร

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ

ข้อแนะนำในการใช้

- ผู้ใช้แบบประเมิน ควรรู้จักเด็ก และมีความใกล้ชิดกับเด็กมาระยะเวลาหนึ่ง
- ควรประเมินทั้ง 25 ข้อ ในครั้งเดียวกัน
- การประเมินพฤติกรรมเด็ก เป็นลักษณะพฤติกรรมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ยกเว้นว่าใช้แบบประเมินเพื่อติดตามลักษณะพฤติกรรมของเด็ก
- อาจเลือกใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็กกับครู พ่อแม่ หรือแบบประเมินตนเอง หรือใช้ร่วมกัน

การประยุกต์ใช้

- ใช้ในคลินิก สามารถใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นการประเมินเบื้องต้น ในคลินิกที่ให้บริการด้านสุขภาพช่วยให้การประเมินเด็กทำได้ครบถ้วนมากขึ้น
- ใช้ในการประเมินความสำเร็จในการช่วยเหลือเด็กในคลินิก หรือในชั้นพิเศษ
- ใช้ในการศึกษาทางระบาดวิทยา แบบประเมินพฤติกรรมนี้สามารถใช้ในการวัดจุดแข็งและจุดอ่อนของปัญหาพฤติกรรมของเด็กในชุมชนได้
- ใช้ในการวิจัย ใช้ในงานวิจัยด้านพัฒนาการเด็ก ทางคลินิก ทางสังคม และด้านการศึกษา
- ใช้เป็นแบบคัดกรอง สามารถใช้เป็นแบบคัดกรองในโรงเรียน ในสถานบริการสาธารณสุขเบื้องต้น

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ

การให้คะแนน

แบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ คะแนนแต่ละด้านจะอยู่ระหว่าง 0-10 คะแนน คะแนนรวม 0-40 คะแนน (รวม 4 ด้าน ยกเว้นด้านสัมพันธ์ทางสังคม)

กลุ่มพฤติกรรมด้านอารมณ์	ได้แก่ข้อ	3	8	13	16	24
กลุ่มพฤติกรรมเกร	ได้แก่ข้อ	5	7	12	18	22
กลุ่มพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง	ได้แก่ข้อ	2	10	15	21	25
กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	ได้แก่ข้อ	6	11	14	19	23
กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ได้แก่ข้อ	1	4	9	17	20

การให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

ข้อ	1	2	3	4	5	6	8	9	10	12	13	15	16	17	18	19	20	22	23	24
ไม่จริง	ให้	0	คะแนน																	
จริงบ้าง	ให้	1	คะแนน																	
จริงแน่นอน	ให้	2	คะแนน																	

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ

การแปลผล

คะแนนรวมกลุ่มที่ 1-4 (20 ข้อ) แสดงถึงปัญหาพฤติกรรมในเด็ก (total difficulties score) กลุ่มที่ 5 เป็นจุดแข็งของเด็ก (Strength score)

หน้าที่ 2 ในด้านหลังของแบบประเมิน เป็นการประเมินผลกระทบของพฤติกรรมว่ามีความจริงจัง ส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบข้าง ตัวเด็กเอง มีผลต่อสัมพันธ์ทางสังคม ชีวิตประจำวันของเด็กมากน้อยแค่ไหน

***** เด็กอายุต่ำกว่า 11 ปี ไม่ต้องทำแบบประเมินพฤติกรรมตนเอง *****